

nummer 2 2016

Holmagraven

Korpral Strandberg

Klockorna i Barkåkra kyrka

Vem var Brita Andersdotter?

Bjäreanor

Bjäre Släktring

Föreningens lokal: Församlingshemmet, Hallavaravägen 8, 269 91 Båstad

Bjäre Släktring bildades den 23 januari 1964

Bankgiro 360-6688 · Medlemsavgift 170:-, Familjemedlem 50:-

Styrelse

Ordförande Bjarne Larsson

Svartbrödragatan 9, 264 35 Klippan
073-0204328

e-post: bjarne@bjareslaktring.org

Vice ordförande Thommy Svensson

Värmdögatan 90, 257 33 Rydebäck
0703-147904

e-post: thommy@bjareslaktring.org

Sekreterare Gun Pålsson

Tuvelyckans gård, Mellanvägen 176,
269 96 Båstad
0431-742 21

e-post: gun@bjareslaktring.org

Kassör Lena Källoff

Gamla riksvägen 118, 269 96 Båstad
0760-46 73 24

e-post: kelloff@hotmail.com

Göran Toral

Ängalagsvägen 109, 269 76 Torekov
0708-58 57 91

e-post: goran@toral.se

Vice kassör Ove Johansson

Gamla riksvägen 118, 269 96 Båstad
0709-18 17 52

e-post: ovej1948@hotmail.com

Kenneth Nilsson

Elestorpssvägen 131
269 91 Båstad
070-553 85 49

e-post: kenneth@bjarenet.com

Redaktör Georg Ohlsson

Bäckvägen 6, 269 73 Förslöv
0431-43 17 81

e-post: georg@komtill.se

Christer Pettersson

Ingelstorpssvägen 161, 269 91 Båstad
0431-36 50 24

e-post:

christer.pettersson161@hotmail.com

Släktringen lånar ut

- avskrifter 10:-/månad
- böcker 10:-/månad

2

Möten och träffar

Vi finns i Församlingshemmet på Hallavaravägen 8, Hov.

• Årsmötet

är den andra måndagen i mars månad.

• Släktforskningens dag

inträffar varje år den tredje lördagen i mars.

• Öppet hus

varje 2:dra måndag kl. 18.00 varje månad hela året samt några utvalda datum utöver det.

Öppettider våren 2016

må	8 aug	13-17	Sommaröppet
on	24 aug	18-21	
må	12 sept	18-21	
ti	20 sept	13,30-16,30	
on	28 sept	18-21	
må	10 okt	18-21	
ti	25 okt	13,30-16,30	
lö	12 nov	10-14	Arkivens dag
må	14 nov	18-21	
ti	29 nov	13,30-16,30	
må	12 dec	18-21	

Se även hemsidan för uppdaterad info. www.bjareslaktring.org

OBS! Veckodagarna och tiderna.

Bjäre Släktring har

- ett stort arkiv med avskrifter ur alla socknar i Bjärebygden, södra Halland m.m
- databaser på CD-Rom och i dator
- bibliotek med böcker från olika orter
- diverse antavlor
- licens till Arkiv Digital Online i lokalen

Föreningen är ansluten till

Bjäre Släktring är ansluten till **Sveriges Släktforskarförbund**. Sammanhållande organ för den svenska släktforskarörelsen för att gagna medlemmarnas intressen och öka förståelsen för släktforskningen som kulturfaktor, ideell rörelse och vetenskap.

Adress

Anderstorpssvägen 16
171 54 Solna
08-695 08 24

I SAMARBETE MED

NORDVÄSTSKÅNE

*Bjäre Släktrings lokaler,
Församlingshemmet i Hov.
Hallavaravägen 8*

Hemsidan

www.bjareslaktring.org

Webredaktör Bjarne Larsson

Svartbrödragatan 9, 264 35 Klippan
073-0204328

e-post: webredaktor@bjareslaktring.org

Bjäreanor

Medlemstidning med 2 nr/år.

I redaktionen: Ove Johansson, Bjarne Larsson, Göran Toral och Georg Ohlsson.

Ansvarig utgivare: Bjarne Larsson.

Prod: Grafiska förmedlingen Gorgart, Förslöv 2015.

e-post: bjareanor@bjareslaktring.org

Ur ordförandens synvinkel

Nu är det tid att summera vad som har hänt under de första sex månader på detta året.

Vi har haft vårt årsmöte den 14 mars. Efter mötesförhandlingarna höll Gunder Jönsson ett föredrag om timmermannen Gottfrid Jönsson som var mycket uppskattat.

Släktforskningens dag den 19 mars hade vi i Båstads kommunhus, vi var många från föreningen som ställde upp och många besökare kom. Temat för i år var DNA inom släktforskningen och föredragshållare var Mattias Persson. Det blev många frågor om detta och han hade med sig några testkit för Familytreedna som man kunde köpa. Vi var några stycken som nappade på detta. Har toppsat och fick resultat efter några veckor och där var det träffar. Så det var bara

att kolla med sin släkt var kopplingen var och det tar sin lilla tid.

Man kan nu fråga sig vad som blir nästa grej inom släktforskningen det händer ju så mycket inom tekniken. Ha koll på vår hemsida för där finns det som är aktuellt.

Föreningen kommer att ha sommaröppet den 8 augusti mellan 13-17.

Ha en riktig skön sommar

Bjarne Larsson, ordförande

Omslagsbilden

Hovs hallar i maj 2016. Ett av de första landområden i Skandinavien som syntes efter senaste istiden.

Bjäre Släktring
önskar alla
medlemmar en härlig
sommar!

Innehåll

Ur ordförandens synvinkel

Bjarne Larsson3

Holmagraven på Hovs kyrkogård

Cecilia Nilsson och Alf Nilsson.....4-5

Bildkollage från Årsmötet

Bjarne Larsson5

Korpral Strandberg i Kroken, Östra Karup...

Thommy Svensson6-7

Klockorna i Barkåkra kyrka

Ove Johansson8

Vägarna uppåt

Thommy Svensson9

Vem var Brita Andersdotter?

Karin Bengtsson 10-11

Sven Björns julspar

Thommy Svensson12-13

Foton från Förslöv

Thure Karlssons bilder.....14

Våra sponsorer

Red.15

Redaktionellt m.m

Red......16

Holmagraven på Hovs kyrkogård

Av Cecilia och Alf Nilsson

På denna gravplats finns det fyra generationer.

Holmen

Äldsta generationen är **Peter Holm och hans hustru Cecilia (Sissela) Christoffersdotter**. Peter Holm föddes den 6 oktober 1809 i Holmen i Västra Karup och han var åbon Lars Pehrsson och hans hustru Pernilla Svensdotter Palms fjärde barn. Hans mor dog endast 33 år gammal och fadern blev ensam med nio barn. Peter gick till sjöss och blev så småningom skeppare och sjökaptan. Han gifte sig med Sissela Christoffersdotter som var yngsta dottern till skepparen Christoffer Pålsson och hans hustru Agda Svensdotter Kock och hon föddes den 4 september 1819 i Wråen i Houf. (Peters bror Nils Larsson gifte sig med Sisselas syster Elna Christoffersdotter och de övertog så småningom Holmen.) Peter och Sissela övertog Wråen och de fick en son, Lars Magnus och han var det enda barnet. Den 17 december 1875 dog f.d. sjökaptanen Peter Holm, 1,2 Wråen i en ålder av 66 år och den 25 mars 1885 dog Cecilia Christoffersdotter Holm, sjökaptens- och undantagsänka i en ålder av 65 år.

Lantbrukaren **Lars Magnus Holm** föddes den 23 oktober i Wråen, Houf och han var son till skepparen Peter Holm och hans hustru Sissela Christoffersdotter. Den 24 Januari 1875 vigdes Lars Magnus Holm 1,2 Wråen och **Kristina Jönsdotter**, som var dotter till åbon Jöns Olsson och Kjersti Nilsson, Engalag 1. De fick fyra barn, tre flickor och en son Karl Martin. Lars Magnus Holm dog i Wråen den 19/4 1902 av hjärnfeber. Änkan Kristina Holm dog i Olastorp den 20/5 1932 av ålderdomssvagheter.

Wråen

Rättelse!

I artikeln "Kyrkogårdsinventeringar" har två bilder bytt plats. Det är bilderna över bildtexterna "Obeliskliknande sten på Grevie kyrkogård" och "Bruten kolonn på Tåstarps kyrkogård" som ska byta med varandra.

Redaktionen ber om ursäkt för missödet.

Lantbrukaren **Karl Martin Holm** föddes den 23/10 1879 i Wråen och var son till Lantbrukaren Lars Magnus Holm och hans hustru Kristina Jönsdotter. Den 13/8 1916 gifte han sig med **Dorothea Nilsson**. Hon föddes den 6/2 1891 och var dotter till hemmansägaren Nils Peter Bengtsson

och hans hustru Ingrid Larsson i Segeltorp. Martin och Thea Holm fick två döttrar varav den yngsta dog redan vid 7 års ålder. Martin Holm sålde Wråen och de flyttade till Almhyddan i Ängalag år 1929. Dorothea Holm dog den 25/12 1961 och Martin Holm dog den 23/10 1968, båda i Ängalag.

Almhyddan

Karin Cecilia Holm föddes den 27/1 1918 på Lunds lasarett och hon var dotter till Martin och Dorothea Holm i Wråen. I vuxen ålder arbetade hon långa perioder i Helsingborg, men slutligen flyttade hon hem till sina gamla föräldrar i Ängalag. Där bodde hon till sin död den 5/12 1977.

Dagmar Elisabeth Holm föddes den 27/9 1921 och var dotter till Martin och Thea Holm i Wråen. Hennes liv blev kort och hon dog den 16/11 1928 av lunginflammation.

Bildkollage från Årsmötet

Bjäre släktring hade Årsmöte den 14 mars. Efter mötesförhandlingarna och fika kunde medlemmarna lyssna till det intressanta föredraget om timmermannen Gottfrid Jönsson som Gunder Jönsson höll.

Fler konfirmationskort?

Jag söker konfirmationskort från hela Bjäre.

Hör av er och berätta vad ni har
till Thommy Svensson
thommy@bjareslaktring.se
0768-008430

Korpral Strandberg i Kroken, Östra Karup, som stred för Napoleon vid Liepzig

Några erinringar kring ett krigaröde

Thommy Svensson

Författare: L. R-g . (Ludvig Ryberg född Zackrisson)

Källa: Laholms Tidning

Under förra hälften av 1700-talet strandade i Laholmsbukten ett engelskt skepp och blev vrak. Bland besättningen var en skotte, som stannade i Sverige, gifte sig och blev stamfar för en talrik släkt. För en kanna brännvin köpte han det lilla torpet eller stället Kroken, som ligger 20 min. väg söder om Skummeslövs kyrka.

Här skall inskjutas, att enligt Osbeck skeppsklockan inköptes och blev lillklocka i Skummeslövs kyrka. Huruvida den är kvar än vet jag inte.

Skottens avkomlingar i rakt nedstigande led ha alltjämt bott kvar på Kroken, och där föddes i slutet av 1700-talet tre bröder, Jens, Göran och Lars Petter, som växte upp till stora, ranta karlar. Jens for till stamfaderns land, Skottland och Göran eller Gören tog värvning och var med i kriget mot Napoleon. Han avancerade till korpral och deltog som sådan i striderna, bl.a vid Leipzig 1813. Han var även med i kriget mot Norge 1814. Sedan korpralen tjänt ut eller kommit i lugnare förhållanden gifte han sig och bosatte sig helt nära Kroken på ett litet torp under Hemmeslövsgården, ett ställe där de resande på Väst kustbanan för några år sedan kunde se ett par storkar hålla vakt på taket. Då jag senast reste där förbi voro de snidade storkarna borta och boningshuset var ryggburut.

Korpral Strandberg lär ha tvekat innan han gjorde allvar av sitt giftermål. Kanske fästmon var för enkel för den vittbereste korpralen. Åtminstone tyder hans visa därpå. Själv hade han både författat och komponerat melodien. Så här lyder den i all sin ringhet:

Opp, Strandberg, vill du ha na?

Har du friat te na, ska du ta na.

Och han tog na och fick flera barn med na.

Naturligtvis hade den gamle ryttarkorpralen mycket att förtälja om sina äventyr, och han berättade gärna, i synnerhet när han fått sig en styrketår eller två. Jag beklagar livligt, att jag aldrig fick se eller höra gubben, som ända till slutet höll sig rak och stram, och som 80-åring ännu brukade vada ut i bukten och sätta sina landgarn. Och detta kunde han, fastän han nog levat mindre nykter och på gamla dar anfäktades av dileriumsyner.

Mor som var brordotter till honom, berättade att han tyckte sig se grisar, som sprungo och nöffade överallt. Så låg han en gång i sängen och iakttog nassarna och hans lilles son Johannes låg innanför honom. Då bröt korpralen ut: Här komma de förb:e grisarna rännande och säja: Nöff, nöff, nöff! Jag ska ta mej fan ge er! Och så slog han med käppen till höger och vänster på golvet. Men lille Johannes visade sig ha gott gry, ty han gav sin far krigaren det taktiska rådet: Far, far slå med den store ännen, så tar det bättr! Jag har många gånger skrattat åt det sorglustiga i situationen, då mor härmade den läspande lille Johannes.

Mor blev gift och flyttade till en liten bondgård på åsen i V. Karups socken och ej så sällan kom korpralen på besök. Då far visade honom omkring på ägorna och i husen, utbrast gubben:

Jag får säga som drottningen av Saba sade till Salomo: Det var mig mycket sagt, men det var mig icke hälften sagt. Så blev gubben bjuden på mat och brännvin och tillfrågad om han inte kände sig rädd eller ängslig, när han skulle ut i bataljer. Men Strandberg sa:

Hemmeslövs hus 1:a halvan omkring 1900

Nej när man bara fått mundering på, sadlen på hästen, bältet om livet och sabeln vid sidan, så är man som ett rytande lejon, men när en lagt bandoläret av och stövlar och sporrar, då är de pirade skitt.

Vi låg vid Leipzig i flera dar, sa gubben, och vi svalt som örnar. Men då sa general Cadrill: Antingen ska de ble brö eller dö, och så red han fram och ritade en ring kring låset på porten. Ty de hade skjutit länge, men kulorna bara studsade tillbaka, för där var hästgödsel och halm mellan de dubbla portarna. Och sen lät general Cadrill lägga dubbla skott i skroven (kanonerna), och då sprang portarna opp, för nu siktade de på låset i ringen. Och sen sköt de med länkakulor, så att fransmännen i gatorna skuros tvärt av. Men det var hett om öronen när vi tågade in, ty de sköto från husen på oss, och blodet flöt på gatorna.

Var inte farbror Strandberg ute för något farligt äventyr? frågade mor. Jo, det kan du lita på, sa han. En gång red jag ensam ut för att spana och kom ner i en dal. Men på andra sidan dalen lågo några krypskyttar bland buskarna, och de sköto på mig och träffade min lilla svarta häst som blev illa sårad. Jag drog mig undan. Men i detsamma kom en mölledräng körande med två stora grå hästar. Jag befallde honom stanna, lade sabeln på selarna, tog den ena hästen och lämnade min i stället. Men då ska jag säga, att de hurade för korpral Strandberg, när jag red in i lägret på min nya, ståtliga häst.

Farbror var ju med i Norge också? sa' far.

I Norge! sa Strandberg. Det var inte nåt riktigt krig. Det var bara som en meafon (ett litet eftermiddagsmål).

Flera gånger blev gubben hämtad till Skottorp, då där var gäster som ville se och höra den gamle kämpan, och på

deras frågor kunde han nog ha berättat mer än vad jag har antecknat. Ryttnästare Möller gav honom en ny kostym, så att han skulle vara presentabel vid dylika tillfällen. Antagligen fick han någon riksdaler eller matvaror för besväret.

Konung Karl Johan ville på gamla dar se sina förra kamrater och belöna dem. Även korpral Strandberg blev inbjuden till Stockholm, och han var lovad medalj om han kom. Men gubben brydde sig ej om att fara. Han ville inte resa så lång väg för en peng, som det inte var någon nytta med.

Så dog gamle Strandberg och begravdes på Östra Karups kyrkogård, och jag tror mig minnas att mor sagt at det avlossades en salva vid hans grav. Och nu är den gamle krigaren både gömd och glömd. Jag har gått runt på Ö. Karups kyrkogård men ej funnit spår efter hans grav. Kan-ske dessa enkla rader kunna bevara minnet av en, som var med i kriget mot Napoleon.

Min gamla moster Neta i Mellby kunde fast 90-årig sin farbror Görens visa.

Bort vid grind i en skog ett litet gammalt tempel stog, dit varje man med längtan drog. Det hade två fenster och dörr'n till vänster och hette Krog.

Ett tempel utan torn, gunås! En gammal dörr förutan lås! Ej minsta bok där kunde fås: församlingen surra och psalmen var hurra och koret bås.

Man misstar sig nog inte om att templets namn av Krog, som ju påminde om hans hem, kommit krigaren att minnas denna bland alla andra bellmanssånger som skrålats under marscher eller i lägren.

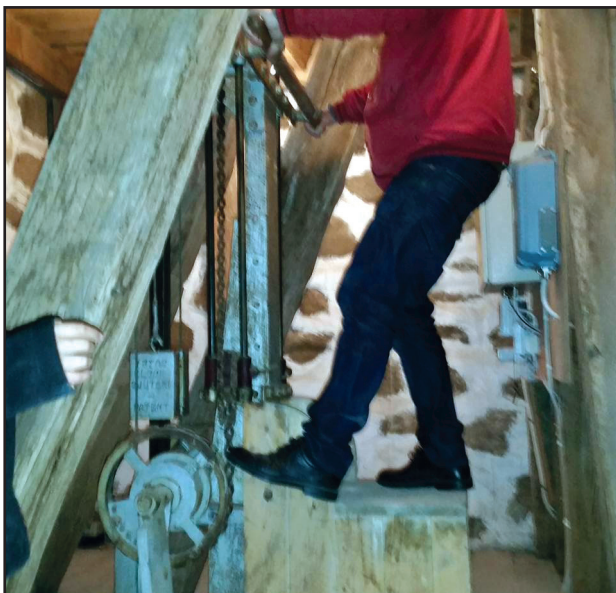
Klockorna i Barkåkra kyrka

Redan under slutet av 1400-talet fick Barkåkra kyrka sitt torn. Klättrar man upp för den slingrande stentrappan kommer man upp till de två klockorna.

Den stora klockan gjöts under den danska tiden år 1643 av Hans Meyer i Helsingör. Lillklockan kom till under Gustav III:s tid år 1786. Den är gjord av klockgjutare Palmberg i Kristianstad.

Långt in på 1800-talet var klockaren ansvarig för klockringningen. I äldre tider ringdes i klockan varje morgon och kväll. Även vid eldsvåda eller vid krigstillstånd ringdes det. Om en kunglig person avlidit pågick kungsringning under flera timmar.

År 1935 beslutade kyrkostämman att lägga om golvet i tornet och installera en ringmaskin. Inte förrän 1957 infördes elektrisk klockringning något som klockaren säkert var tacksam över.

Vägarna uppåt

Verklighetsskildring för Laholms Tidning

Thommy Svensson

Författare: L. R-g . (Ludvig Ryberg född Zackrisson)

Källa: Laholms Tidning

De voro på väg uppåt, ledaren och hans unga kvinnliga lärjungar, upp åt mot religionens och de sanna mänskliga idealens högsta tinnar. Den unge lärarens entusiasm och väl även hans personlighet hade fyllt dem med hänförelse och ryckt dem med. Visserligen bodde de kvar på jorden, cyklade, åkte buss och skötte sina vanda sysslor, men deras andliga jag voro på väg mot ljuset uppe på höjderna. Som på spända ställinor gingo de, uppåt, ständigt uppåt i sin ledares sällskap.

Alla sorger och synder och sorger voro som bortblåsta i den rena luften. Och de voro lyckliga. Härligt klingade sången, och kärleksfullt delade de med sig av sin andliga lycka och rikedom åt sin omgivning. Allt annat blev för dem mer och mer oväsentligt.

De människor, som stannat kvar på jorden skakade på huvudet och frågade sig med ängslan och oro, hur länge denna vågsamma färd skulle räcka, och de fruktade för slutet, ty vi människor kunna ju icke som änglarna gå på en jakobsstege direkt upp i himlen, det visste de.

Ingen i hela skaran var så hänförd, så ivrig och lycklig som den unga Maria. Med hela sitt varma unga hjärta hängav hon sig åt berusningen. Vid ledarens sida steg hon allt högre, skådade allt klarare och ljuvare syner och till slut var det hon som gick i spetsen för skaran. Hon såg däruppe förklaringsberget men en ljus och varm och rik bostad, strålande i ett saligt skimmer av ljus från den Högste. Där skulle hon bo och vara samman med den älskade ledaren, och tillsamman skulle de sprida ljus, hugnad och välsignelse till alla betryckta, prövade och svaga jordbundna varelser, skänka dem glädje och hopp och lära dem blicka uppåt mot salighetens berg. Ren och osjälvisk var denna hennes längtan, men kanske förstod hon icke, att i den ingick också en längtan efter mannen, ledare.

Som Maria tänkte och kände också all de unga kvinnorna fast icke så intensivt. Flera av dem sågo väl mera praktiskt och en smula jordbundet på saken; de hade reträtten klar.

Ledaren blev så småningom betänksam och orolig, då han märkte, att den hänförelse han väckt växte till extas hos somliga. Han kände med sig att han trots sin ideella strävan var en vanlig människa, som för att leva måste slå rot i mänsklighetens ogräsfyllda åker. Hon vågade ej förena sitt öde med ett jordiskt helgons och leva i den där skimrande hyddan på förklaringsberget. Han behövde stöd, det kände han, av en klok och praktisk, helst ej allt

för andlig kvinna. Och så drog han sig undan, och när ett tillfälle yppade sig, steg han i alltysthet ned till jorden igen och lämnade sina hänförda följeslagare högt upp på den andliga linbanan.

Som en flock skrämda får stodo de där nu rådvilla, sorgsna, förtvivlade. Det gällde att nyktra till och söka sig ned till jorden igen. Detta gick lätt nog för de eftersta, de som ej helt lämnat jorden, men värre blev det för de mest hänförda och allra värst för Maria.

Maria hade hunnit högst, hon hade sett framtidssynen vackrast och klarast, hon hade helt lämnat jorden. Nu mörknade på en gång allt, det blev kallt och hårt och grymt, det som skimrat så vänligt ljust och varmt. Försvunnen var boningen på berget, borta var ledaren, vännen. Hon svindlade och föll ned till den gråa värld hon lämnat. Där låg hon som bedövd, allt var henne nu likgiltigt, allt var meningslöst. En fruktansvärd sorg och smärta grep henne, och förtvivlan grep med giriga klor efter hennes förstånd. Hennes mor och syskons tröstande och uppmuntrande ord förklingade ohörda. Hon tycktes vara vigd till undergång.

Länge låg hon så, ej stort bättre än halvdöd. Då trängde en dag till hennes öron sången från en gammal blind eremit. Han sjöng om människans lott att leva i jämmerdalen, om Frälsarens svar till Petrus, att han måste återvända till jordens lidande och nöd från det ljusa förklaringsberget. Han sjöng om Guds trohet och nåd även då Han prövar. Om alla vackra jordiska glädjeämnen och om hur en människa luttras under ett strävsamt jordeliv, om att Gud ofta tjänas bäst genom en gärning i det tysta.

Maria lyssnade till sången, som kom darrande och svag. Hon såg sig om och upptäckte, att gräset var grönt och härligt, att blommorna voro underbara och doftade skönt. Han hörde ett par fåglar med vacker sång prisa sin Skapare för Hans godhet, och hon såg och förstod, hur översvinneligt god Gud är mot oss människor, då Han givit oss denna underbara värld till bostad under vår beredsetid. Hon grät av tacksamhet, och i stor ödmjukhet bad hon sin himmelske Fader om förlåtelse för sina förmättna eller oförståndiga drömmar om en promenad över jorden direkt in i himmelen. Hon återvann hälsa och livsmod och beslöt att i ödmjuk tacksamhet för de rika gåvor Gud skänkt henne, hälsa, klokhet och styrka, använda dem till människornas gagn på den plats som Han ville anvisa henne. Då skulle stigen åter bära uppåt.

Vem var Brita Andersdotter?

Min mormors mormors mormors mor och CG Stjärnswärds svärmor Född var? När? Död i Barkåkra 1802

Av Karin Bengtsson

Hösten 1983 besökte jag, efter min mors död, hennes kusin Marta Hallenberg i Rebbelberga. Jag fick då av henne några papper skrivna av min mormors kusin (exakt jämnårig med min mor!) Ragnar Paulsson i Boarp, flitig avskrivare av kyrkoböcker och mycket intresserad släktforskare. De var betitlade "Vad jag vet om min släkt" och handlade om hans modernehärstamning via modern Charlotta Pålsdotter i Rebbelberga. "Petter och Brita är de äldsta helt säkra namnen, skriver han, och därmed avses Petter Persson (ca 1734-8/4 1815) och Brita Andersdotter (död 13/11 1802) i Barkåkra.

De där pappren blev utgångspunkt för min egen släktforskning. Vad Petter beträffar har vi genom åren fått rätt på ytterligare några generationer bakåt. Men Brita är fortfarande det äldsta kända namnet på min raka modernelinje. I Barkåkra dödbok sägs hon ha varit 80 år vid sin död 1802, men den siffran är säkerligen felaktig. Hon fick sitt sista barn, Anna, år 1775 och skulle ju i så fall då ha varit några år över de 50. Troligen är hon minst 10 år yngre.

Flera i släkten har menat att Brita var dotter till ladufogden Anders Kolberg på Engeltöfta, något som jag betvivlade, eftersom hon aldrig var gudmor eller fadder till Kolbergs barnbarn utan bara till maken Petters syskonbarn.

Mina tvivel bekräftades också av den tidigare ordföranden i Bjäre släktring, Henry Johansson, som i brev till mig

*Brita Andersdotters dotter
Anna Pettersdotter
Stjärnswärd, född 1775.*

skrev att "Britas bakgrund är oviss".

Petter och Brita vigdes 16 oktober 1763 och hon noteras då på Engeltöfta. Första barnet kom 28 juni 1764 och blev min mormors mormors mormor Catharina Charlotta Pettersdotter. Till henne var grevinnan Frölich på Engeltöfta gudmor och ett par grevesöner var faddrar. Genom åren var grevinnan Frölich gudmor till endast ytterligare ett Barkåkrabarn, varför jag antagit att Brita och/eller Petter haft något speciellt uppdrag på säteriet.

Under de följande åren fick Petter och Brita ytterligare fem barn, varav det sista som ovan nämnda blev Anna, född 1 juli 1775. Denna dotter blev i sinom tid mor till alla CG Stjärnswärds barn och så småningom också hans lagvigda hustru. Av barnen

i Petters och Britas äktenskap var det utöver de två nämnda döttrarna bara sonen Per som överlevde barnåldern.

Min 5-männing Margaréte Gustafsson (boende i Kinna) som också härstammar från Brita Andersdotter genom Catharina Charlotta Pettersdotter och hennes dotter Ingar Andersdotter men från denna senares andra äktenskap (medan jag kommer från hennes första) har liksom sin far varit mycket intresserad av jordbruksreformatorn CG Stjärnswärd, hans familj och hur vår familj kom att bli befryndad med den. Nu satt hon härom året och plockade bland alla "nätuppgifter" som man numera kan ta del av. Plötsligt hittade hon då en bouppteckning efter Brita Andersdotter, som gjorts år 1806 i

*Brita Andersdotters
dotterdotter (min mormors
mormors mor)
Ingar Andersdotter,
född 1801, systerdotter till
Anna Stjärnswärd.*

samband med att änklungen Petter Persson skulle gifta om sig. Brita hade ju dött redan 1802, men först nu blev bouppteckning aktuell.

I denna bouppteckningen hittade Margaréte den för oss sensationella uppgiften att Brita hade ytterligare en dotter, Ingar, född redan 1756 och nu gift i Errarp med en Per Nilsson.

Vi hade redan tidigare stött på denna Ingar Persdotter som gudmor till min mormors mormors mor Ingar Andersdotter, född 1801 i Barkåkra.

Förgäves hade jag sökt denna gudmor både bland Petter Perssons Barkåkrasläktingar och bland dopbarnets faders (Anders Perssons) Tåstarpsläkt. Vid ett tillfälle fick jag dock av Britt Bengtsson (välkänd inte minst för sina artiklar i Bjäreanor) reda på att denna Ingar Persdotter kom från Brandstad i Färs härad, alltså längre österut i Skåne.

Nu fortsatte Margaréte Gustafsson sitt letande i Brandstads födelseböcker. Och där hittade hon en Ingar, född i mars 1756 av en Bereta Andersdotter! Återigen fick vi hjälp av Britt Bengtsson, nu med att tolka den för oss mycket svårlästa handstilen i dopnotisen. Vi fick veta att barnets gudmor var en "Anna Morten Simons" i Araskoga, att en

fadder hette Karna Andersdotter "i kyrkiehuset" och att också drängen Simon Simonsson i Araskoga och Nils Persson i Tulesbo varit faddrar. Vidare angavs att modern "förlidet år" haft tjänst på Simontorps gård (i Blentarp) och att som barnsfader "utlades" ladufogden Christian Hansson. Faddern Karna Andersdotter antog vi vara Brita/Beretas syster. Gudmodern till ett "oäkta" barn var ju inte sällan mormodern, men här tycks det inte förhålla sig så.

Vi fortsätter använda Internet och undrade om namnen på dopvittnena kanske kunde ge oss ledtrådar till barnets börd. Omedelbart fick vi en hel del pusselbitar genom en släktforskare vars morfar härstammade från denna Simonsson-familj. Dessa ledtrådar nyttjar vi fortfarande – dock utan att ha nått vägs ände.

Men hur kom Bereta till Barkåkra (och nog var Bereta och Brita två varianter av samma namn?). Hade familjen Frölich något med hennes Barkåkraflytt att göra? Vi hade hört att Frölich hade ägt Vollsjö säteri. Vollsjö är grannsocken till Brandstad. Hade Brita arbetat där? Brita bör väl ha vistats kanske ett år i Barkåkra före sitt giftermål där. Familjen

Frölich finns i alla fall i mantal på Engeltöfta 1763. Samstämmighet i tid, tycks det som. Men vem hade hand om dottern Ingar? Barnadödligheten var ju förfärande hög vid denna tid. Utomäktenskapliga barn hade ännu högre dödlighet. Men detta barn, Ingar, måste ha haft det ganska bra.

Att Araskoga (by i Brandstad socken) var Britas hemort tycker jag är högst sannolikt. En ung ogift blivande mor återvänder nog till sin familj eller nära släktingar. Jag skulle tro att hon var 15-16 år gammal, när hon födde sitt barn, alltså själv född omkring 1740.

Men varför får nu barnet i kyrkböcker och bouppteckning från Barkåkra heta Persdotter och inte Christiansdotter? Jo, det visar sig att hon uppfostrades i Petters och Britas gemensamma hem och tillsammans med sina yngre halvsyskon. Hon fick styvfaderns namn! Sedan tror jag att de yngre barnen kanske inte alla visste om att de inte hade gemensam far. En liknande familjekonstellation finns i min egen kusinkrets på fädernet. Tre syskon fick först i vuxen ålder veta att deras äldsta syster inte hade samma far.

Ingar Persdotter i Errarp fick själv en dotter med (släkt-)namnet Karna 1791, och denna fick med sin make Jonas Olsson en dotter, Ingrid Sofia, 1815. Till denna flicka var "fru majorskan Stjärnswärd" gudmor och två av Anna Stjärnswärds brorsbarn faddrar. Släktkontakterna vidmakthölls.

Gernom de många namn vi fått av ovannämnda Simonsson-släktingar, letar vi nu ytterligare uppgifter om Britas släkt i Brandstad, Österby, Vollsjö, Östra Kärrstorp och Frenninge. Stora svårigheter uppstår emellertid eftersom kyrkböckerna i flera av församlingarna brunnit, och vi måste pussla med namn ur bouppteckningar. Men skam den som ger sig!

Vi har i alla fall kommit så långt att vi tror oss veta från vilken trakt Brita kommer. Vi kan avskrivna Anders Kolberg som hennes far. Vi har nog fått en "Färsing-gren" i vårt släktträd. Och när vi vet mera, så hör vi förstås av oss.

Sven Björns julsupar

En historia om ett gammalt original i Sydhalland

Thommy Svensson

Författare: L. R-g . (Ludvig Ryberg född Zackrisson)

Källa: Laholms Tidning

Från Kroken, ett ställe alldeles intill järnvägslinjen, söder om Skottorp går en sandig väg ut mot havet och gården Heden. Mellan dessa båda gårdar lågo förr tre torp: Lille Bengtsa, Björnatorpet och Andriasa, alla lydande under Skottorp. I Björnatorpet såg vår hjälte dagen någon gång på 1820- eller 30-talet.

Det var en liten glad och kry pojke som växte upp där i fattigdom och förtryck. Han hade livlig fantasi och ett oförbränneligt gott humör som inte svek ens under de mest vidriga omständigheter och motgångar. Tidigt blev han van att få örflar, så att sådana bekommo honom ej så illa. Han var snart lika krassborstig igen. Och nog behövde han sitt goda humör, när han måste springa barfota i snön till Båstad och köpa ett halft stop brännvin till sin far och hans supbröder. Man var ju i storsuperiets tid. Men Sven var inte värre videt, än att han tänkte sig in i en björnroll, som han repeterade och fann upp medan han sprang den halva milen till Båstad och åter. Och sedan, när >glöttarna> voro samman i mörkningen, så dansade Sven och fräste och brummade så naturligt att de skreko och sprang åt alla håll.

Om det var han eller en själsfrände till honom, som sålde bockar till ryttmästaren på Skottorp, det vet jag ej säkert, men det kan ha varit Sven. Ryttmästaren kom en gång till Björnatorpet, och där stod, bland andra en bredbent och tvärsäker pojke.

> Vell inte rektmästaren köpa bocka?> sa han.

> Har du bockar att sälja?> frågade Von Möller.

Ja, sa pojken och bockade sig, här e en bock, och här e en, och här en dubbelbock.

Men rektmästaren senterade inte kvickheten utan gav den flinande pojken en örfil i betalning för bockar och dubbelbock.

Ja, han var fortfärdig av sig Sven, och när prästen vid ett tillfälle frågade honom, var hans känsla satt, så svarade Sven ögonblickligen.

Den börjar uppe i hårtöpparna och gaur änna nar i den stora täuen.

Tydligt förväxlar han känsla med känsel.

Som 9- 10 åring fick han börja försörja sig själv, åtminstone om somrarna, och han blev vaktepåg hos Pålsa Nils

i Småryd. Där trivdes Sven gott, ty han fick äta sig mätt varje dag, och från åsens sluttning såg han havet ligga så vackert med sina båtar, och det lockade hans fantasi. Han övergav därför den magra sandiga slätten och blev bjärebö. Men örflar undgick han inte där heller.

En kväll stoppade han husbondens pipa och gick fram och bjöd på eld också. Husbonden tyckte att det var snällt av pojken och berömde honom. Men efter en liten stund yrde tobak och gnistor omkring, ty Sven hade lagt ett litet lager krut nere i pipan, och den lekte Vesuvius när elden nådde krutet. Naturligtvis fick pojken på öronen.

Efter hand växte han upp och blev karl – visserligen rätt liten men nog så själv-

medveten och krassborstig. Men likt den unge Runeberg och många med honom tyckte han, att mustaschen växte trögt. Ja, vad värre var: den tycktes inte vilja växa alls. Han klarade sin nöd: och längtan för Persa pågar och de sa, att Sven nog hade för hård och tjock hud, så att skägget inte kunde sticka ut. Vill du ha skägg, så får du pricka dig med en knappål eller synål, sa pågarna. Och Sven prickade och prickade efter noter för att få ett tätt och vackert skägg. Det sved, men han var tålig och prickade samvetsgrant så att han dagen efter såg ut som en biff i ansiktet. Du är då en dummerjöns, sa Pålsa Pål till honom, men örfilen slapp, han den gången. De, som hade allra roligast åt hans svullna prickiga vana, det var pågarna. Men tiden fick dock Sven skägg, och jag minns mycket väl den lille rödbrusige ryktaren och hans borstiga mustascher.

Sjön lockade och drog, och Sven Björn blev sjöman, men efter ett par tre turer med en jakt, hade han fått nog och snart återgick till ryktarkallet. I lilla Båstad hade han sitt stamhåll, där var han nära sjön och fick väl vara med om en och annan fisketur. Då och då tog fritt, särskilt vid torgdagar och under jultiden, då han gick omkring på bekanta ställen och bar upp sina julsupar.

En torsdag fick en främling och översittare reda på att han hette Björn, och han hade Sven efter diverse örflar och käpprapp till att dansa björndans och brumma och så måste han hoppa över >björnfösarens> käpp, allt under kroggästernas ohejdade munterhet. Det tyckte nu inte Björnen om, men han höll god min, ty det vankades en

bra sup, efter varje föreställning. Nu var på torsdagen en verklig björnförare med tre björnar, som lågo i ett uthus på gästgivaregården, Av de många suparna blev Sven Plakat och vinglade ut till de riktiga björnarna, och där höll han värmen i kölden och sov ruset av sig utan att de gjorde honom någon skada. De visste väl, att jag var. Björn jag med och så luktade jag brännvin, sa Sven, och det tycka alla björnar om.

Sven Björn var nu bra till åren, men han hade än sin stora svaghet för granna töser i behåll. Han var under hela sitt liv en damernas riddare och tog alltid flickornas parti, då de munhöggos på skämt med herrarna. Och fastän Sven nu blott var en gammal ryktare, så flammade kärleken en sista gång upp i hans bröst. Men kärlekens ej ovanliga följeslagare, svartsjukan, infann sig också och blandade malört i glädjebägaren. På samma gård som Sven tjänade en ung, grann tö, och så brydde man honom för henne och sade, att hon var hans fästmö. Men man varnade honom samtidigt för prästen som nog kunde bli en farlig rival. Prästen kom nämligen flera gånger på sjukbesök till gården. Svartsjukan jäste inom den stackars ryktaren ty, flickan visade sig allt mera avog. Och till slut kunde han inte bärga sig längre utan stegade en torgdag in på prästens gård och frågade morskt: Varför tar körkeherren min fästmö ifrån mig? – Å. vet skäms! Sa prästen och gav interlokutören en smällande örfil. Ja, Sven var verkligen bra obetänksam.

Om sin sjömanstid: berättade han gärna och ville helst heta styrman Pettersson, när han var klädd i gala. Då gick han i avlagda svarta herrskapskläder, som sutto nog så lustigt på den lilla figuren, storstövlar på fötterna, och ovanför det mer eller mindre defekta men stärkta skjortbröset med stärkkrage o. brokig sjömanshalsduk tittade hans väderbitna, rödbrusiga ansikte fram under en något tillbucklad skorstenshatt.

Vi sutto en fjärdedag jul inne i den varma stugan och hade inget annat för oss än att titta på snövädret, snöfåken. Snön gled lätt och behändigt fram över åkrarna på åsen, tog sats och skuttade över stengärdesgårdarna och virvlade omkring och lade sig till ro bakom varje upphöjning. Det hela var något enformigt i längden. Men plötsligt ropade någon: Där kommer Sven Björn! Han är ute bär upp sina julsupar. Mor Beata tittade ut och sa: Han är fin

idag. Vi skall kalla honom styrman Pettersson, så blir han glad. Förväntansfulla sutto vi och hörde Sven stampa av sig snön i farstun.

Så öppnades dörren, och gentlemannen inträdde i hela sin ståt: inte ens hatten togs av, förrän den blivit visad.

Go dag i stuan! Hälsade Sven. Go dag! Sa mor Beata och smålog underfundigt. Är Styrman Pettersson ute och går i denna snöryan?

Nu skulle ni sett på Sven. Han kråmade sig och sträckte på sig, så att han nästan höll på att gå baköver. Och rösten fick en modigare, nästan befallande klang.

Nå, Sven fick sitta fram till bordet och fick sig ett par gökar, och så blev det mat med supar till, och styrmannen mådde nog så väl. Men vi små pojkar frågande honom om hans äventyr på sjön, för vi hade lust för sjölivet. Och Sven berättade: Ja, det ska jag säga, att sjömännen ha det svårt många gånger, när det stormar och blåser. Jag var en gång med ett fartyg som kock, när jag var ung. Vi låg på Falkenbergs redd, och det blåste en förskräcklig storm. Skutan högg och stampade alldeles rysligt. Alla de andra hade gått i land, men kocken si, kocken måste stanna ombord.

Men jag, som skurit och byggt otaliga båtar, både barkskepp, skonertskepp och briggas m. fl. kunde inte hålla mig utan frågande: Vad var det för slaggs skepp?

Nu sjönk kammen på styrmannen och med mycket spak röst kom svaret:

Det var bara en jakt.

Vi visade emellertid den takten att inte skratta högt, men jag var nog så besviken, att det bara var en eländig jakt, som i regel har blott två mans besättning.

Så nära verkligheten som möjligt har jag givit en bild av ett utav de original, som drogo omkring i Sydhalland och Bjäre härad. Sven Björn var ett av de mest oförargliga, glad och käck som han uppträdde.

I sitt stamtillhåll, Lilla Båstad, slutade han sin bana för ungefär 40 år sedan i december månad. Hans största bekymmer på sjuksängen var, huruvida han skulle kunna bära upp sina julsupar. Han blev utan dem det året, ty han behövde dem inte: Björnen hade brummat ut.

L. R-g

Fler konfirmationskort?

Jag söker konfirmationskort från hela Bjäre.

Hör av er och berätta vad ni har
till Thommy Svensson
thommy@bjareslaktring.se
0768-008430

Har du något att berätta?

Vi ser fram emot artiklar,
både stora som små,
till kommande nummer av Bjäreanor.
Hör av er till någon i redaktionen!
bjareanor@bjareslaktring.org

Foto från Förslöv

Bilden ovan: Tröskning i Lilla Hult 1906.

Den i förra numret
påbörjade artikelserien om
fotbollsföreningar på Bjäre
har uppehåll i detta nummer
av Bjäreanor.
Håll ut, men till julnumret ska
nästa förening presenteras.

Våra sponsorer gör det möjligt att ge ut Bjäreanor

*Allt inom byggnadsplåtslageri
för villa och industri*

Takbyten | Renovering | Montage | Stålhallar

John 0703-21 27 92 john@hjarnarpsplat.se
www.hjarnarpsplat.se

Bjäre
MASKIN

Maskiner för lantbruk, skog, park och trädgård

0431-45 08 20 • www.bjaremaskin.se

Rör-Fix AB

Torekov

*Vill Ni ha hjälp med rörarbeten?
Ring oss!*

Tel. 0431-36 38 02 • mobil 070-363 80 48
Åldermansgatan 2, 269 78 Torekov

För huset, trädgården, djuren och barnen. Handla på Kvarnen!

BJÄRE KVARN

Bjäre Lantmän Ek för.

BJÄRE KVARN i Grevie, Mälsinge
www.bjarekvarn.se / 0431-366 200

Grevie: Mån-Fre 9.00-18.00, Lör 9-14 Mälsinge: Mån-Fre 7.30-17.00

BJÄRE ELMONTAGE AB

MATS JOHANSSON

0706-42 51 56

Butik: Ekvägen 2, 269 71 FÖRSLÖV
e-post: bjare@elmontage.com
Telefon: 0431-45 08 10
Telefax: 0431-45 12 35

Motor & Smide HB

Karpa Gada 4
269 74 VÄSTRA KARUP

Bilder från Bjäre

Den mycket trevliga Postrånevand-
ringen och Hovs hallar, maj 2016

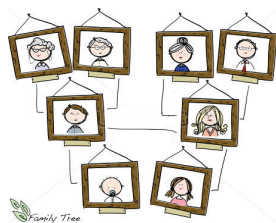

**Porto
betalt**

Sverige

B

Föreningsbrev

Returadress:
Georg Ohlsson
Bäckvägen 6
269 73 FÖRSLÖV

Lämna Er e-post adress

till Göran Toral
Tel: 0708-58 57 91
e-post: goran@toral.se

Du vet väl...

...att föreningen har ett stort arkiv med avskrifter och avfotograferingar av födelse- vigsel- och dödlängder och en del husförhörlängder från Bjäre och södra Halland. Vi har också mikrofilmer med bla domböcker och en del mikrokort över vårt område och dessutom ett stort bibliotek med hembygdsböcker mm.

Som medlem får Du låna hem mot en mindre avgift.

I våra två datorer i lokalen finns egna avfotograferade kyrkoböcker, Släktforskarförbundets CD-skivor som bland annat Sveriges befolkning 1880, 1890, 1900, 1970, 1980 och 1990, Sveriges dödbok 1901-2013 där Du själv kan gå in och söka uppgifter.

Vi har också en del hembygdsböcker till försäljning.

Det finns också en del tidningsurklipp bland annat dödsannonser och händelser i Skåne.

Vi har även ett utbyte med andra medlemsföreningar och deras tidningar.

ARKIVENS DAG även i Båstad

**lördagen 12 november 2016
kl. 10.00-15.00**

Mer information kommer på hemsidan

Mittför kyrkan har vi vår klubblokal i församlingshemmet. Välkomna! Våra öppettider hittar du på sidan 2.

Foto: Thommy Svensson